

LINT en "DE GROOTE OORLOG"

Een kleine gemeente in de greep van een wereldconflict

W O O R D V O O R A F

Op 11 november 1998 was het 80 jaar geleden dat er een einde kwam aan een wereldomvattend gewapend conflict dat achteraf als de "Eerste Wereldoorlog" de geschiedenis zou ingaan.

Geen enkele Belgische gemeente ontsnapte aan de dikwijls ingrijpende en traumatische gevolgen van deze wereldbrand.

Ook de gemeente Lint kreeg hiervan haar deel, niet in het minst omdat haar grondgebied tegen de versterkte vesting Antwerpen aanlag en in haar directe omgeving de Duitsers een doorbraak forceerden over de Nete.

S I T U A T I E S C H E T S

De moord op de kroonprins van de Donaumonarchie te Sarajewo op 28 juni 1914 was aanleiding tot het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog. De oorzaken lagen echter dieper: de blokvorming in Europa, de vijandschap tussen Frankrijk en Duitsland, het "Pangermanisme", de Duitse expansie ter zee en overzee, en de "Balkankwestie" waren alle voorboden van een dreigend conflict.

Omwille van de gespannen diplomatieke verhoudingen tussen de Europese grootmachten in 1914 werd op 29 juli in België dan ook opdracht gegeven tot het versterken van het legercontingent.

Op dat moment bestond het slechts uit één militieklasse en om te voldoen aan de normen van een versterkt vredeskorps dienden drie bijkomende militieklassen opgeroepen.

Het betrof een gewone voorzorgsmaatregel, die niet in strijd was met de neutraliteitspolitiek van ons land doch noodzakelijk om op min of meer gelijke voet te komen met de getalsterkte van de naburige legers; ook al hadden die zelfs in vredestijd aan hun grenzen meer manschappen onder de wapens dan wij.

Men kon er ook niet tussenuit dat ons grondgebied wel eens kon beschouwd worden als frontzone en de vooruitzichten waren alarme-rend. Reeds op 31 juli werd de diplomatieke toestand dermate slecht bevonden, dat om 19 uur de algemene mobilisatie werd afgekondigd.

Er werden 15 klassen onder de wapens geroepen, waarvan er 7 zouden dienen om de forten te bemannen en 8 om het veldleger te vormen. Hierbij stond de 2de divisie in voor de streek en versterkte vesting Antwerpen.

We weten allemaal wat kort daarop volgde: Duitsland, dat een steeds toenemende vijandschap had betoond tegenover Frankrijk, voelde zich bedreigd door inlichtingen aangaande de intentie van het Franse leger om op te rukken naar de Maas en vroeg op 2 augustus vrije doorgang door België via een ultimatum, afgegeven aan de Belgische regering. Onze regering weigerde echter hieraan tegemoet te komen en dreigde ermee zonodig weerstand te bieden.

Het Duitse leger stoorde zich echter niet aan dit bericht en overschreed gewapenderhand het Belgisch grondgebied op 4 augustus, daarmee de neutraliteit van ons land schendend.

Het 1ste, 2de en 3de Duitse leger (34 divisies) en een cavaleriekorps (3 divisies) trokken ons land binnen om Luik en zijn 12 forten in te nemen en om vervolgens ons veldleger (5 divisies) uit te schakelen. Teneinde weerwerk te bieden en de invallen tegen te houden werd het Belgisch veldleger, dat toen bestond uit ongeveer 93.000 geweren, 6.000 sabels, 324 kanonnen en 102 mitrailleurs, nog aangevuld met 18.500 vrijwilligers en verplaatst.

Hierbij werd de 2de divisie van Antwerpen (14.000 geweren, 500 sabels, 48 kanonnen en 18 mitrailleurs) overgebracht naar Leuven.

Om Frankrijk binnen te vallen via ons land zette de Duitse legermacht echter niet minder dan 7 legereenheden in en 1 legerdetachement, samen goed voor 1.350.000 manschappen!

Een Belgische divisie bestond toen uit 3 tot 4 gemengde brigades, 1 regiment veldartillerie, 1 regiment cavalerie, 1 geniebataljon (2 compagnies), een sectie veldtelegrafie en 1 transportkorps. Elke gemengde brigade was daarenboven nog uitgerust met 2 regimenten van 3 bataljons, een groep van 3 batterijen, 1 compagnie mitrailleurs en 1 peloton gendarmerie.

In 1914 bestond bij de Belgische infanterie een groep uit een tien-tal personen, een sectie uit 2 groepen, een peloton uit 2 secties en een compagnie uit 3 pelotons. Een bataljon telde 4 compagnies en een (linie) regiment 3 bataljons. Een brigade had 2 regimenten en een batterij had 4 kanonnen met elk een zeven à acht-tal bedienaars. Deze strijdmacht zou oog in oog komen te staan met de Duitse invallers en van in het begin zouden beide partijen bloedige en hardnekkige veldslagen voeren met aan beide zijden grote verliezen van mensenlevens.

De overmacht was echter te groot en het Belgisch leger diende zich na de val van de forten rond Luik en Namen, vrij vlug terug te trekken naar een verdediging op de rivieren. Op 20 augustus hadden onze soldaten zich dan ook verschanst achter de boorden van de Rupel en de Nete. Zij zouden voor zich het 3de Duitse reservekorps o.l.v. Generaloberst von Beseler krijgen (samen met enkele andere divisies bijna 120.000 man sterk!), die de opdracht hadden gekregen via een doorbraak op de sector tussen Walem en Lier, de vesting Antwerpen en het aldaar teruggetrokken Belgisch leger uit te schakelen.

